

Slots- og Kulturstyrelsen

Fejøgade 1
4800 Nykøbing Falster
Telefon 33 95 42 00

post@slks.dk
www.slks.dk

[Offentliggjort den 14. marts 2022]

10. marts 2022
Jour. nr.: 21/05796

Udvidelse af fredningen af Studsgade 33, Aarhus Kommune

Afgørelse

Slots- og Kulturstyrelsen har besluttet at udvide den eksisterende bygningsfredning på ejendommen til også at gælde pigstens- og brostensbelæggningerne på matr.nr. 981 Århus Bygrunde, og endvidere skorstenen, som er beliggende på matr.nr. 980 Århus Bygrunde.

Fredningen omfatter herefter: Forhuset og baghuset (1847), fabriksbygningen (1893 for Århus Dampvæveri), skorstenen ved baghusets sydgavl samt alle pigstens- og brostensbelæggninger på matr.nr. 981 Århus Bygrunde.

Beslutningen er truffet efter § 3 og § 8, stk. 1 i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer.

Baggrund

Slots- og Kulturstyrelsen underrettede jer i brev af 22. september 2022 om, at Det Særlige Bygningssyn har indstillet, at den eksisterende fredning på ejendommen udvides. Samtidig gennemførte styrelsen en høring herom.

Slots- og Kulturstyrelsen har modtaget følgende bemærkninger hertil:

Aarhus Kommune skriver i mail af 13. oktober 2021, at de ”har ingen yderligere kommentarer til udvidelse af fredningsarealet.”

I skriver som ejer i mail af 14. december 2021, at bygningen står over for et forestående salg, og at ”i den forbindelse vil ejendommen med stor sandsynlighed skifte anvendelse, hvorefter der fra bygningsmyndighedernes side, eventuelt kan blive stillet krav om tilgængelighed, herunder niveaufri adgang til bygningerne. Dette kan blive vanskeliggjort, hvis der ikke må foretages ændringer i pigstensbelæggningen og/eller ikke må anvendes flytbare ramper.

Bygningsstyrelsen forudsætter således at fredningen af pigstensbelægningen ikke vil forhindre etablering af tilgængelighed i bygningernes adgangsforhold, herunder niveaufri adgang til bygningerne." I har i øvrigt ingen yderligere kommentarer til udvidelse af fredningsarealet.

Slots- og Kulturstyrelsen har følgende kommentarer hertil:

Til Bygningsstyrelsens bemærkninger kan styrelsen oplyse, at ved et eventuelt fremtidigt behov om at etablere niveaufri adgang til bygningerne, skal der indsendes en ansøgning herom til Slots- og Kulturstyrelsen.

Styrelsen modtager løbende ansøgninger, hvor der skal tages stilling til tilgængelighed til de fredede bygninger eller i forbindelse med adgang til de fredede fortidsminder. Problemstillingen er derfor ikke ukendt for Slots- og Kulturstyrelsen, og styrelsen arbejder altid aktivt med at finde en løsning, der både tilgodeser brugerens behov og hensynet til fredningsværdierne. I langt de fleste tilfælde lykkes det at finde en løsning, som både imødekommer brugernes behov og samtidigt respekterer fredningen. Dog vil det ofte være et krav fra styrelsen, at tiltagene i formgivning, materialevalg og udførelse underordner sig det samlede udtryk.

Begrundelse

Slots- og Kulturstyrelsen finder, at pigstens- og brostensbelægningerne på matrikel nr. 981 samt dampskorstenen på matrikel nr. 980 Århus Bygrunde i Aarhus, Aarhus Kommune, har de arkitektoniske og kulturhistoriske værdier, der kan begrunde en udvidelse af den eksisterende fredning af Studsgade 33, 8000 Aarhus C, Aarhus Kommune.

Belægningerne af pigsten med bånd af brosten udgør en betydelig og særdeles vigtig del af matriklens samlede udtryk, og understøtter med deres gedigne materialekarakter traditionelle gårdrum i indre by. Ligeledes er den 25 m høje dampskorsten et væsentligt vidnesbyrd om fabriksbygningens oprindelige funktion som dampvæveri. Fabriksbygningen og dampskorstenen er uadskillelige vidnesbyrd om den tidligere mangeartede industriproduktion, der var i det centrale Aarhus omkring år 1900. Skorstenen og belægningerne udgør derfor en vigtig del af den samlede kulturhistoriske fortælling.

Klagevejledning

I kan klage til kulturministeren over Slots- og Kulturstyrelsens afgørelse. Klagefristen er 4 uger fra den dag, hvor beslutningen er offentliggjort på styrelsens hjemmeside, <https://slks.dk/omraader/kulturarv/bygningsfredning/fredning-saadan-foregaar-det/nye-fredninger-ophaevelser-mv/>. Offentliggørelserne på hjemmesiden er sorteret alfabetisk efter, hvilken kommune ejendommen ligger i.

Klagen skal indgives skriftligt til Slots- og Kulturstyrelsen. Styrelsen sender klagen videre til Kulturministeriet sammen med den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. Klagen kan sendes på e-mail til: bygogplan@slks.dk eller med post til Slots- og Kulturstyrelsen, Center for Kulturarv, Fejøgade 1, 2. sal., 4800 Nykøbing F.

Klage indsendt inden fristens udløb har opsættende virkning for beslutningen. Det betyder, at skorstenen og belægningerne er fredet under behandlingen af en eventuel klagesag, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Konsekvenser

En fredning betyder blandt andet, at I skal søge Slots- og Kulturstyrelsen om tilladelse, hvis der skal foretages bygningsarbejder eller lignende, der rækker ud over almindelig vedligeholdelse.

Dette følger af § 10 i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer.

Undtaget herfra er visse typer af bygningsarbejder, som kan iværksættes på grundlag af skriftlig underretning, jf. § 10, stk. 5, i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer. Reglerne herfor fremgår af bekendtgørelse nr. 159 af 5. februar 2013 om iværksættelse af bygningsarbejder på fredede bygninger på grundlag af skriftlig underretning.

Offentlig bekendtgørelse og tinglysning

Slots- og Kulturstyrelsen vil foretage offentlig bekendtgørelse af beslutningen på styrelsens hjemmeside www.slks.dk og tinglyse fredningsudvidelsen. I vil modtage en kopi af tinglysningen, når den foreligger.

Bygningsfredningen skal respekteres af ejendommens ejer, brugere og andre indehavere af rettigheder over ejendommen uanset, hvornår rettigheden er opnået.

Dette følger af § 7, stk. 3, i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer.